

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 9C/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122204182
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Koscelanská
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4122204182.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. XXXX/XX, zastúpený: Mgr Peter Lindeman, advokát, so sídlom Poprad, Murgašova 86/1, IČO: 42239290, proti žalovanej: E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. D., H. XXX/XX, zastúpená: JUDr. Pavol Koczán, advokát, so sídlom Levice, Ľudovíta Štúra 33, IČO: 36100463, o neúčinnosť kúpnej zmluvy, sudkyňou JUDr. Vierou Koscelanskou, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že kúpna zmluva uzatvorená dňa 16.02.2021 medzi I. F., J. F., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, bytom G. D., H. XXX/XX, ako predávajúcim a E. F., J. F., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, bytom G. D., H. XXX/XX, ako kupujúcou, v znení dodatku zo dňa 09.04.2021, dodatku zo dňa 22.04.2021 a dodatku zo dňa 24.05.2021, ktorej vklad do katastra nehnuteľnosti bol povolený K. L. G. D., katastrálny odborom, dňa 26.05.2021 pod č. M. XXX/XXXX a predmetom, ktorej sú nehnuteľnosti:

a) stavba súpisné číslo 10 (rodinný dom), umiestnená na pozemku parcela reg. "C" KN číslo XXX/X, vedená v katastri nehnuteľnosti K. L. G. D., katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie G. D., obec G. D., K. G. D.,

H. F. F. N. XXX (rodinný dom), umiestnená na pozemku parcela reg. "C" KN číslo XXX/X, vedená v katastri nehnuteľnosti K. L. G. D., katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie G. D., obec G. D., okres Zlaté Moravce,

c) pozemok parcela reg. "C" KN číslo XXX, o výmere 587 m², záhrada, vedený v katastri nehnuteľnosti K. L. G. D., katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie G. D., obec G. D., K. G. D.,

d) pozemok parcela reg. "C" KN číslo XXX/X, o výmere 511 m², zastavaná plocha a nádvorie, vedený v katastri nehnuteľností K. L. G. D., katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie G. D., obec G. D., K. G. D.,

e) pozemok parcela reg. "C" KN číslo XXX/X, o výmere 348 m², zastavaná plocha a nádvorie, vedený v katastri nehnuteľnosti K. L. G. D., katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie G. D., obec G. D., K. G. D.,

je voči žalobcovi právne neúčinná.

II. Žalobcovi súd priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 12.04.2022 domáhal vyslovenia, že právny úkon - kúpna zmluva zo dňa 16.02.2021, uzavretá medzi I. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. D., H. XXX/X,5 ako predávajúcim a žalovanou, ako kupujúcou, v znení dodatku zo dňa 09.04.2021, dodatku zo dňa 22.04.2021 a dodatku zo dňa 24.05.2021, ktorej vklad bol do katastra nehnuteľností povolený pod č. V 338/2021 a predmetom ktorej sú nehnuteľnosti: a) stavba súpisné číslo 10 (rodinný dom), umiestnená na pozemku parcela reg. "C" KN číslo XXX/X, vedená v katastri nehnuteľnosti K. L. G. D., katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie G. D., obec G. D., K. G. D., b) stavba súpisné číslo XXX (rodinný dom), umiestnená na pozemku parcela reg. "C" KN číslo XXX/X, vedená v katastri nehnuteľnosti K. L. G. D., katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie G. D., obec G. D., K. G. D., c) pozemok parcela reg. "C" KN číslo 572, o výmere 587 m², záhrada, vedený v katastri nehnuteľnosti K. L. G. D., katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie G. D., obec G. D., K. G. D., d) pozemok parcela reg. "C" KN číslo XXX/X, o výmere 511 m², zastavaná plocha a nádvorie, vedený v katastri nehnuteľností K. L. G. D., katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie G. D., obec G. D., K. G. D., e) pozemok parcela reg. "C" KN číslo XXX/X, o výmere 348 m², zastavaná plocha a nádvorie, vedený v katastri nehnuteľnosti K. L. G. D., katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie G. D., obec G. D., K. G. D., je voči žalobcovi právne neúčinná.

2. Žalobu odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 7C/190/2013-572 zo dňa 19.09.2019 súd uložil žalovanému I. F. O. F., G. D., povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 13.000,- eur s príslušenstvom. Tento rozsudok v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 8Co/15/2020-694 zo dňa 09.09.2021, nadobudol právoplatnosť dňa 27.09.2021 a vykonateľnosť dňa 01.10.2021. Uznesením Okresného súdu Nitra č.k. 7C/190/2013-738 zo dňa 26.01.2022 bol dlžník I. F. O. F. zaviazaný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 6.219,35 eur. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.03.2022. Dňa 25.11.2021 dlžník I. F. zaplatil žalobcovi sumu 5.000,- eur. Vzhľadom na to, že zostatok dlžnej sumy nebol uhradený, žalobca bol nútený podať návrh na nariadenie exekúcie na vymoženie zostatku nezaplatennej sumy a to istiny vo výške 8.000,- eur a úroku z omeškania vo výške 5,75% ročne zo sumy 13.000,- eur od 16.04.2013 do 25.11.2021 (suma 6.442,83 eur) a úroku z omeškania 5,75% ročne zo sumy 8.000,- eur od 26.11.2021 do zaplatenia. Exekučné konanie je vedené na Exekútorskom úrade v Leviciach u súdneho exekútora B. P. B. H., Q., pod č. 306 EX/62/2022. Po začatí exekučného konania dňa 27.01.2022 dlžník zaplatil žalobcovi sumu 3.015,- eur. Dňa 16.02.2021 uzatvoril dlžník I. F. ako predávajúci a žalovaná E. F. ako kupujúca kúpnu zmluvu, v znení dodatku zo dňa 09.04.2021, dodatku zo dňa 22.04.2021 a dodatku zo dňa 24.05.2021, ktorej predmetom sú vyššie špecifikované nehnuteľnosti. Vzhľadom na to, že žalovaná je sestrou dlžníka, jedná sa o prevod medzi blízkymi osobami v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka. Na základe tejto kúpnej zmluvy vykonal príslušný katastrálny úrad vklad vlastníckeho práva v prospech žalovanej dňa 26.05.2021 pod č. V 338/2021. Kúpna cena za prevod nehnuteľností bola dohodnutá zmluvnými stranami na sumu 16.160,- eur. Uvedená kúpna cena je vzhľadom na prevádzané nehnuteľnosti zjavne nízka a nezodpovedá trhovej hodnote. Podľa oznámenia súdneho exekútora, ktorý vedie exekučné konanie voči dlžníkovi, dlžník I. F. nedisponuje žiadnym iným nehnuteľným majetkom, resp. iným majetkom, ktorým by mohla byť uspokojená pohľadávka žalobcu v exekučnom konaní. Jediný majetok, ktorý vlastnil dlžník, previedol na žalovanú za zjavne nevýhodnú cenu. Vzhľadom na to, že žalobca má vymáhateľnú pohľadávku voči dlžníkovi a dlžník previedol svoj majetok na blízku osobu - žalovanú v úmysle znemožniť uspokojenie pohľadávky žalobcu, má za to, že sú splnené všetky zákonné podmienky na vyslovenie záveru, že kúpna zmluva uzatvorená medzi dlžníkom a žalovanou je voči žalobcovi právne neúčinná.

3. Žalovaná sa prostredníctvom právneho zástupcu písomne vyjadrila k žalobe a uviedla, že s podanou žalobou nesúhlasí. Potvrdila, že v minulosti došlo k prevodu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v jej prospech, avšak došlo k tomu okrem iného aj z dôvodu, že sama mala pohľadávku voči dlžníkovi, ktorá vznikla ešte pred nárokmi žalobcu. Podanú žalobu žiadala zamietnuť v celom rozsahu.

4. Súd v súlade s ustanovením § 177 ods. 1 CSP vo veci nariadil pojednávanie.

5. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že na žalobe trvá, pretože je toho názoru, že boli splnené všetky podmienky k tomu, aby súd určil že prevod nehnuteľností kúpnu zmluvou uzatvorenou medzi dlžníkom a žalovanou je voči žalobcovi neúčinný. Poukázal na to, že existujú dve právoplatné súdne rozhodnutia, ktorými bol dlžník zaviazaný zaplatiť žalobcovi finančnú čiastku, pričom si túto povinnosť nespĺnil, plnil iba čiastočne, preto bol žalobca nútený podať návrh na exekúciu. Vo veci prebiehajú dve exekučné konania, v jednom sa vymáha základný nárok s príslušenstvom, ktorý činí sumu 15.968,- eur a v druhom súdne trovy, kde je vymáhaná aktuálne suma 8.379,15 eur. Dlžník zaplatil 17.02.2023 sumu 5.288,- eur, čiže zostávajúca čiastka dlhu je stále ešte vysoká. Zo správy súdneho exekútora je zrejmé, že dlžník nemá žiadny iný majetok, pričom nehnuteľnosti, ktoré boli v jeho vlastníctve, previedol na svoju sestru. Právny zástupca žalobcu predložil súdu exekučný príkaz zo dňa 08.11.2022 a dňa 23.11.2022 a oznámenie o stave exekučného konania. Nakoľko z kúpnej zmluvy, ktorú uzatvoril dlžník je zrejmé, že išlo o prevod medzi blízkymi osobami, pretože kupujúca je jeho sestra, žalobcovi vznikol nárok domáhať sa odporovateľnosti tohto úkonu a určenia, že je voči nemu neúčinný a bude tak mať možnosť uspokojiť svoj nárok prostredníctvom exekúcie tejto nehnuteľnosti. Právny zástupca na pojednávaní uviedol, že napriek tomu, že právny zástupca žalovanej tvrdil, že dlh bude uhradený do 30 dní a žiadal poskytnúť lehotu na splnenie dlhu, tak dlžník už žiadnu čiastku neuhradil a doteraz existuje dlh na istine vo výške 6.442,85 a dlh na trovách konania vo výške 6.469,95 eur, takže celkový dlh dlžníka je vo výške 12.912,70 eur. Vzhľadom na uvedené je jedinou možnosťou ako zabezpečiť, aby dlžník svoj dlh uhradil, rozhodnutie v predmetnej veci. Žalobu považuje za dôvodnú a to preto, že z listinných dôkazov je zrejmé, že došlo k prevodu nehnuteľnosti na sestru dlžníka, pričom z predložených listín z exekučného konania je zrejmé, že dlžník nemá žiadny iný majetok, z ktorého by mohla byť uspokojená pohľadávka žalobcu. Za týchto okolností je možné konštatovať, že sú splnené podmienky pre odporovateľnosť tohto právneho úkonu. Poukázal na to, že žalovaná sa proti žalobe aktívnym spôsobom nebránila, nárok žalobcu nespochybňovala, práve naopak, prostredníctvom svojho právneho zástupcu prezentovala, že jej brat - dlžník má vôľu tento dlh v priebehu konania uhradiť, čím by sa stalo toto konanie bezpredmetným. Z uvedeného postoja žalovanej možno vyvodiť, že žalobu považovala za dôvodnú.

6. Žalobca vypočutý na pojednávaní uviedol, že na žalobe trvá. Poukázal na to, že tomuto konaniu predchádzal súdny spor, ktorý skončil v prospech žalobcu. Po právoplatnosti rozsudku žalobca vrátil dlžníkovi vozidlo, ktoré mal ako zábezpeku a dlžník mu vyplatil 5.000,- eur a potom ešte jedenkrát uhradil 3.000,- eur, tieto platby boli realizované niekedy v roku 2021 a 2022 s tým, že od tej doby nebola žiadna reakcia zo strany dlžníka, smerujúca k dohode. Až v súvislosti s vytýčením pojednávania v predmetnom spore sa ohlásil právny zástupca žalovanej a chcel vedieť, aké je konečné vyčíslenie dlhu a následne týždeň pred pojednávaním bolo poukázanych 5.288,- eur na účet žalobcu. Žalobca je toho názoru, že ak nebude v predmetnom spore rozhodnuté a tým vyvinutý určitý tlak na dlžníka, nedúfa, že by bol schopný celý zostatok dlhu v určitej dobe uhradiť. Uviedol, že by bol ochotný ešte počkať, avšak iba v prípade, že by mu dlžník dlh v lehote 30 dní jednorazovo uhradil, takže potom by už nebol dôvod pokračovať v tomto konaní.

7. Právny zástupca žalovanej uviedol, že dlžník I. F. dňa 17.02.2023 uhradil žalobcovi sumu okolo 5.000,- eur a zároveň uhradil aj úroky z omeškania vo výške 6.000,- eur, čím došlo k úhrade zatiaľ síce menej ako polovica dlhu, avšak dlžník chce uhradiť celý dlh jednorazovo. Potvrdil, že došlo k prevodu nehnuteľnosti dlžníka na žalovanú, avšak uviedol, že dlžník bol za transakcie, ktoré boli predmetom súdnych konaní, odsúdený v trestnom konaní, čo spôsobilo, že na určitý čas nebolo možné, aby vykonával živnosť a mohol dlh uhradiť. Svoje záväzky si však chce vyrovnáť, o čom svedčí, že došlo k uhradeniu časti dlhu, preto považuje žalobu za predčasne podanú. Ďalej uviedol, že je reálne aby dlžník svoj dlh uhradil jednorazovo v lehote 30 dní, pretože má vedomosť, že si vybavuje pôžičku z nebankového subjektu a on sám vyvinie úsilie, aby nárok žalobcu bol uspokojený. Na ďalšom pojednávaní právny zástupca žalovanej uviedol, že nevie súdu predložiť doklad o úhrade dlhu, ale osobne videl, že dlžník má peniaze pripravené na svojom bankovom účte a majú byť vyplatené začiatkom apríla 2023, pričom po úhrade dlhu by žalobca mohol žalobu zobrať späť, pretože spor by sa stal bezpredmetným. Doklad o úhrade dlhu ani v ďalšej poskytnutej lehote nepredložil.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 8Co/15/2020 - 694 zo dňa 19.09.2019, právoplatným uznesením Okresného súdu Nitra č.k. 7C/190/2013 zo dňa 26.01.2022, upovedomením o začatí exekúcie zo dňa 01.02.2020, dokladom z VUB banky o vklade sumy 3.015,10 eur zo dňa 27.01.2022, žiadosťou o súčinnosť adresovanou B. P.

B. H. Q., súdnemu exekútorovi zo dňa 04.03.2022, odpoveďou súdneho exekútora zo dňa 31.03.2022, Zmluvou o prevode vlastníckeho práva zo dňa 16.02.2021, Dodatkom zmluvy autorizovanej advokátom zo dňa 09.04.2021, Dodatkom zmluvy autorizovanej advokátom zo dňa 22.04.2021, Dodatkom zmluvy autorizovanej advokátom zo dňa 24.05.2021, rozhodnutím K. L. G. D., katastrálny odbor č. M. zo dňa 26.05.2021, výpisom z LV č. XXXX pre kat.úz. Zlaté Moravce zo dňa 26.09.2019 a zo dňa 08.04.2022, oznámením o stave exekučného konania 306 EX62/2022 zo dňa 06.04.2022, oznámením o stave exekučného konania číslo 306 EX62/2022 zo dňa 23.11.2022, exekučným príkazom zo dňa 08.11.2022 a dňa 23.11.2022, žiadosťou o poskytnutie súčinnosti zo dňa 07.07.2023, uznesením Okresného súdu Nitra č.k. 28Odk/128/2023-23 zo dňa 28.06.2023, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 7C/190/2013 a zistil tento skutkový a právny stav.

9. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 7C/190/2013-572 zo dňa 19.09.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 8Co/15/2020-694 zo dňa 09.09.2021 bol I. F. O. F., Zlaté Moravce zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 13.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75% ročne od 16.04.2013 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca bol zaviazaný vydať I. F. O. F. osobné motorové vozidlo K. P. F. R. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, čo si žalobca aj splnil. Zároveň bol žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 27.09.2021 a vykonateľnosť dňa 01.10.2021. Uznesením Okresného súdu Nitra č.k. 7C/190/2013-738 zo dňa 26.01.2022 bol I. F. O. F., G. D. zaviazaný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 6.219,35 eur do 3 dní od doručenia tohto uznesenia. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.02.2022 a vykonateľnosť dňa 19.02.2022. Nakoľko dlžník v lehote na plnenie žalobcovi dlh neuhradil, bola na vymoženie dlhu nariadená exekúcia, ktorá je vedená súdnym exekútorom B. P. B. H., Q., Exekútorový úrad Levice, pod č. 306 EX 62/2022. Dlžník uhradil dňa 25.11.2021 sumu 5.000,- eur, dňa 27.01.2022 sumu 3.015,- eur a po podaní predmetnej žaloby dňa 17.02.2023 sumu 5.288,- eur. V rámci žiadosti o súčinnosť adresovanej súdnemu exekútorovi dňa 04.03.2022 žalobca obdržal Zmluvu o prevode vlastníckeho práva nehnuteľnosti, v znení jej dodatkov, uzatvorenú medzi prevádzajúcim I. F. a nadobúdateľkou E. F. dňa 16.02.2021, ktorej vklad do katastra nehnuteľnosti bol povolený rozhodnutím Okresného úradu, katastrálny odbor, Zlaté Moravce, dňa 26.05.2021. Súdny exekútor dňa 06.04.2022 oznámil žalobcovi ako oprávnenému z exekúcie, že v rámci zisťovania majetku povinného nebol zistený žiadny majetok. Z obsahu Zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti bol prevod vykonaný medzi I. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. D., H. XXX/XX a E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. D., H. XXX/XX, teda zjavne ide o osoby, ktoré majú príbuzenský vzťah a tvrdenie žalobcu, že ide o súrodencov, nebolo žalovanou vyvrátené. Predmetom prevodu boli nehnuteľnosti vedené v LV č. XXXX pre kat. úz. G. D. a to pozemky a dve stavby - rodinné domy. Kúpna cena bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá vo výške 16.160,- eur, pričom časť tejto kúpnej ceny má byť započítaná na pohľadávku kupujúcej voči predávajúcemu a to vo výške 1.160,- eur a zvyšná časť vo výške 15.000,- eur predstavuje dlh predávajúceho vzniknutý na základe zmluvy o hypotekárnom úvere, ktorý je zabezpečený záložným právom k predmetným nehnuteľnostiam a ktorý prebrala kupujúca a zaviazala sa ho zaplatiť. Dôkazy o existencii dlhu predávajúceho I. F. voči kupujúcej E. F. a doklady o výške zostatku hypotekárneho úveru súdu neboli predložené. V priebehu predmetného súdneho konania právny zástupca žalovanej tlmočil vôľu dlžníka uhradiť žalobcovi jednorazovo celý zostatok dlhu, čím by sa zabránilo rozhodnutiu o neúčinnosti zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnostiam voči žalobcovi, avšak k úhrade dlhu do rozhodnutia súdu nedošlo. Z uznesenia Okresného súdu Nitra č.k. 28Odk/128/2023-23 zo dňa 28.06.2023 bolo zistené, že na majetok dlžníka I. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, G. D., fyzická osoba podnikajúca pod obchodným menom I. F. O. F. - O., s miestom podnikania H. XX, G. D., IČO: XX XXX XXX, bol vyhlásený konkurz.

10. Podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníckove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

11. Podľa § 42a ods. 2 OZ, odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

12. Podľa § 42a ods. 3 OZ, odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a

a) osobou jemu blízkou (§ 116 a 117),

b) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) majetkovú účasť aspoň 10 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon,

c) právnickou osobou, v ktorej je dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom,

d) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene c) majetkovú účasť aspoň 34 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon, alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c) alebo d); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

13. Podľa § 42b ods. 1 OZ, právo odporovať právnym úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou.

14. Podľa § 42b ods. 2 OZ, právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

15. Podľa § 42b ods. 3 OZ, právo odporovať právnomu úkonu možno uplatniť nielen proti osobám, ktoré s dlžníkom dojednali odporovateľný právny úkon, ale aj proti ich dedičom alebo právnym nástupcom; proti tretím osobám len vtedy, ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právnomu úkonu proti ich predchodcovi.

16. Podľa § 42b ods. 4 OZ, právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

17. Podľa § 116 OZ, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec, manžel, iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

18. Podľa § 117 OZ, stupeň príbuzenstva dvoch osôb sa určuje podľa počtu zrodení, ktorými v priamom rade pochádza jedna od druhej a v pobočnom rade obidve od najbližšieho spoločného predka.

19. Účelom odporovateľnosti právnych úkonov ako inštitútu občianskeho práva je zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka a ochrana veriteľov, ktorých dlžník poškodil tzv. ukracujúcim právnym úkonom, t.j. úkonom, ktorým zmaril alebo ohrozil vymáhanie veriteľových pohľadávok a to tým, že zmenšil svoj majetok na úkor veriteľov. Ukracujúci právny úkon sa uskutočňuje prevodom majetku dlžníka darovaním, alebo predajom za podstatne nižšiu cenu než je trhovú hodnotu. Ak k takémuto konaniu zo strany dlžníka dôjde, môže veriteľ podať žalobu a napadnúť účinnosť takéhoto právneho úkonu dlžníka. Podstatou odporovateľnosti je učenie neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe (veriteľovi), čo znamená, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, akoby k nemu vôbec neprišlo. Predmetom odporovateľnosti sú právne úkony, ktorými sa zhoršuje možnosť veriteľa na uspokojenie svojej pohľadávky, pretože sa nimi zmenšuje majetková podstata dlžníka na úkor veriteľa. Dlžníkov právny úkon musí ukracovať uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, t.j. takej pohľadávky, ktorú je možno úspešne vymáhať pred súdom, alebo je už súdom právoplatne priznaná. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá zmenšenie majetku, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v časti alebo v celom rozsahu, pričom žalobca musí preukázať, že sa majetok dlžníka zmenšil do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku. Predpokladom odporovateľnosti je aj to, že k právnomu úkonu, ktorému sa má odporovať, došlo v posledných troch rokoch, počítaných spätne od podania žaloby. Zákon upravuje osobitne prípady, kedy ide o právne úkony, ktorými dlžník ukrátil veriteľa a ku ktorým došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobou blízkou dlžníkovi a prípady, kedy takýto právny úkon urobil v prospech osoby, ktorá nespĺňa status blízkej osoby dlžníka. V prvom prípade, ktorý sa vzťahuje aj na prejednávany spor, nie je potrebné úmysel ukrátiť veriteľa preukazovať, pretože sa predpokladá. Ide o vyvrátenú domnienku, to znamená, že uvedené neplatí, ak druhá strana (blízka osoba) dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať. Osoba blízka sa preto v konaní

môže brániť tým, že preukáže, že o dlžníkovom úmysle ukrátiť veriteľa nevedela a ani vedieť nemohla, napriek tomu, že vyvinula náležitú starostlivosť na poznanie dlžníkovho úmyslu. Dôkazne bremeno v tomto smere je na osobe blízkej dlžníkovi, ktorá na základe odporovateľného právneho úkonu nadobudla majetok dlžníka.

20. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca je veriteľom I. F., ktorý bol právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 7C/190/2013-572 zo dňa 19.09.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 8Co/15/2020-694 zo dňa 09.09.2021, zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 13.000 eur s príslušenstvom a právoplatným a vykonateľným uznesením Okresného súdu Nitra č.k. 7C/190/2013-738 zo dňa 26.01.2022, náhradu trov konania vo výške 6.219,35 eur, teda má voči nemu vymáhateľnú pohľadávku, ktorú dlžník v lehote splatnosti neuhradil a pre túto pohľadávku žalobcu začalo exekučné konanie. Zo správy exekútora však vyplýva, že dlžník nemá žiadny majetok, pričom dňa 16.02.2021 uzatvoril Zmluvu o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedeným na LV č. XXXX pre kat. úz. G. D., ktorých bol vlastníkom a na základe tejto zmluvy previedol nehnuteľnosti na žalovanú E. F. - svoju sestru, ktorá je v zmysle § 116 OZ blízkou osobou. Týmto právnym úkonom, vykonaným dňa 16.02.2021, t.j. v lehote troch rokov pred podaním žaloby, došlo k ukráteniu veriteľa, pretože jeho pohľadávka sa stala nerealizovateľná, nakoľko dlžník už nemá žiaden iný majetok.

21. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, keď mal za preukázané, že počas existencie vymáhateľnej pohľadávky žalobcu voči dlžníkovi I. F., tento ako vlastník nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre kat.úz. Zlaté Moravce, uzatvoril zmluvu, ktorou tieto nehnuteľnosti previedol na svoju sestru - osobu blízku, čím svoj majetok zmenšil resp. o neho úplne prišiel a to s úmyslom ukrátiť veriteľa, ktorý sa v prípade prevodu na osobu blízku nepreukazuje ale sa predpokladá. Žalovaná ako nadobúdateľka majetku, zastúpená právnym zástupcom, ktorej dôkaz výsluchom nebol stranami konania navrhovaný, nevyvinula v konaní žiadnu aktivitu v tom zmysle, že by sa voči žalobe bránila tvrdením, že úmysel dlžníka jej nebol a ani nemohol byť známy a toto tvrdenie by podložila relevantnými dôkazmi a preto na túto okolnosť neboli vykonané žiadne dôkazy. Súd však poznamenáva, že nakoľko nehnuteľnosti nadobudla od svojho brata, s ktorým zdieľa rovnaké miesto trvalého bydliska a ktorý bol pre finančné transakcie v minulosti odsúdený v trestnom konaní a sú voči nemu vedené exekúcie, je nepravdepodobné, že by žalovaná ako jeho sestra, nemala o tom vedomosť a úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa by nemohla napriek náležitej starostlivosti rozpoznať. Súd poukazuje i na to, že nehnuteľnosti boli prevedené na žalovanú aj s ťarchou, a to so záložným právom na zabezpečenie pohľadávky pre P. O., na základe zmluvy o hypotekárnom úvere, a to za kúpnu cenu 16.160 eur, pričom nadobúdateľka v skutočnosti predávajúcemu nič nevyplácala, pretože si započítala pohľadávku voči nemu z titulu pôžičky z roku 2006 a prebrala dlh predávajúceho vzniknutý na základe zmluvy o hypotekárnom úvere, ktorý je zabezpečený záložným právom. Pokiaľ v písomnom vyjadrení uvádzala, že nehnuteľnosť bola prevedená na ňu preto, že aj ona mala pohľadávku voči bratovi, svoje tvrdenie nepreukázala, teda nepredložila žiaden dôkaz o tom, či, koľko a na základe čoho jej brat dlžil (zo zmluvy o prevode nehnuteľnosti vyplýva, že by malo ísť o sumu 1.160 eur), nepredložila ani dôkaz o výške zostatku hypotekárneho úveru, ktorý mala prevziať namiesto vyplatenia časti kúpnej ceny (podľa zmluvy o prevode malo ísť o sumu 15.000 eur) a nepredložila ani doklad o hodnote nehnuteľností, za účelom preukázania, že nehnuteľnosti neboli prevedené za príliš nízku cenu, nezodpovedajúcu trhovej hodnote. Z LV č. XXXX pre kat.úz. G. D. pritom vyplýva, že prevedené boli pozemky a dva rodinné domy v zastavanom území obce, ktorých trhovú hodnotu zjavne nezodpovedá dojednanej kúpnej ceny vo výške 16.160,- eur. S ohľadom na to, že obrana žalovanej, realizovaná prostredníctvom jej právneho zástupcu, smerovala výlučne k tomu, aby bola súdom poskytnutá lehota na úhradu dlhu zo strany dlžníka, čím by sa žaloba pre žalobcu stala bezpredmetnou a prevedená nehnuteľnosť by zostala vo vlastníctve žalovanej, mal súd zato, že aj tento postup nasvedčuje tomu, že žalovaná nedisponuje žiadnymi dôkaznými prostriedkami, ktorými by sa mohla brániť voči žalobe tým, že o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa nevedela a ani vedieť nemohla, napriek tomu, že vyvinula náležitú starostlivosť na poznanie dlžníkovho úmyslu. Súd túto procesnú situáciu vyhodnotil tak, že žalovaná dôkazné bremeno v tomto smere neuniesla.

22. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že boli splnené zákonné podmienky odporovateľnosti právneho úkonu v zmysle § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka a preto žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel.

23. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnej výške. Podľa § 262 ods.2 CSP o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1 a ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.